

**بررسی اثر هرس روی خوشه و تاریخ برداشت میوه بر کیفیت بذر تولیدی دو رقم گوجه
فرنگی (*Lycopersicon esculentum* L.)**

طیبه نازدار، حسین نعمتی، حسین آروبی، مجید عزیزی

دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده کشاورزی، گروه علوم باغبانی

به منظور تعیین روشهای مناسب عملیات هرس میوه و همچنین زمان برداشت گوجه فرنگی برای کیفیت بذر تولیدی، آزمایشی در قالب فاکتوریل بر پایه طرح کاملاً تصادفی با ۳ تکرار در آزمایشگاه گروه باغبانی و گلخانه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد انجام گردید. بدین ترتیب که در دو رقم هیبرید گوجه فرنگی، تعداد ۳، ۴ و ۶ عدد میوه روی هر خوشه نگهداری شده و هر کدام پس از ۴۲، ۴۹، ۵۶ و ۶۳ روز پس از تاریخ گلدهی برداشت شدند. صفات اندازه گیری شده جهت ارزیابی کیفیت بذر شامل درصد و سرعت جوانه زنی، طول ریشه چه و طول ساقه چه بود. نتایج نشان می دهد که در سطح ۵٪ نوع رقم اثر معنی داری بر درصد و سرعت جوانه زنی و نیز

طول ساقه چه داشته است. اثر تعداد میوه بر روی خوشه بر درصد جوانه زنی معنی دار بود و بیشترین میانگین به ترتیب در ۲ و ۴ میوه بر روی بوته به دست آمد که این دو با هم اختلاف معنی داری نداشتند (۸۲/۹۲٪ و ۸۰/۹۷٪). اثر برداشت میوه در زمان های مختلف بر روی طول ریشه چه و ساقه چه معنی دار نبود، ولی بیشترین میانگین درصد و سرعت جوانه زنی (۹۲/۷۸٪ و ۴/۹۱) در بذور حاصله از میوه هایی که ۵۶ روز پس از گلدهی برداشت شده اند، مشاهده شد و کیفیت بذور در تاریخ برداشتهای دیرتر و زودتر از این تاریخ کاهش نسبی را نشان داد. از جمله نتایج اثرات متقابل می توان به معنی دار شدن اثر متقابل رقم، تعداد میوه بر روی خوشه و تاریخ برداشت بر درصد و سرعت جوانه زنی و اثر متقابل رقم و تعداد میوه بر روی خوشه بر سرعت جوانه زنی و طول ریشه چه اشاره کرد. همچنین کلیه صفات اندازه گیری شده به طور معنی داری تحت تاثیر اثر متقابل تعداد میوه بر روی خوشه و تاریخ برداشت قرار گرفتند.